

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Збірник матеріалів
Міжнародної конференції
(м. Харків, 21 березня 2025 року)

Харків
ХНМУ
2025

УДК 37.013:61(082)
А43

Затверджено Вченою радою ХНМУ.
Протокол № 8 від 24.04.2025 р.

Редакційна колегія:

В. В. М'ясоєдов,
Н. М. Савельєва,
О. В. Кривошопка,
Ю. О. Садовниченко,
Л. В. Фоміна,
І. В. Корнейко,
І. В. Киричок,
В. В. Брітязкова,
В. Ю. Джамєєв,
Н. О. Нікуліна,
П. Д. Перцев

А43 **Актуальні** питання педагогіки вищої медичної освіти: зб. матеріалів Міжнар. конф. (м. Харків, 21 берез. 2025 р.) / ред. кол.: В. В. М'ясоєдов, Н. М. Савельєва, О. В. Кривошопка та ін. Харків: ХНМУ, 2025. — 235 с.

У збірнику висвітлені питання сучасної педагогіки вищої медичної освіти, застосування кращих та інноваційних педагогічних підходів, технологій та методів, пошуку їх комбінацій для опанування теоретичних знань, практичних навичок і досягнення програмних результатів навчання, зважаючи на специфіку освітніх програм та навчального процесу здобувачів освіти медичних ЗВО.

УДК 37.013:61(082)

Тексти представлено в авторській редакції та мовою оригіналу. Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та авторський стиль праць, розміщених у збірнику.

© Харківський національний
медичний університет, 2025
© В. В. М'ясоєдов, Н. М. Савельєва,
О. В. Кривошопка та ін., 2025

Сучасні аспекти підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю оториноларингологія <i>Карчинський О. О., Лупир А. В., Шушлягіна Н. О.</i>	100
Застосування штучного інтелекту в медичній освіті: сучасні тенденції та технології <i>Каук В. І.</i>	101
Майстер-клас як сучасна форма підвищення кваліфікації лікарів <i>Каук О. І., Крупеня В. І., Просоленко Н. В.</i>	104
Ефективність упровадження ретроспективних посібників у навчальний процес англomовних студентів-медиків <i>Ковальчук М. В., Шунков В. С.</i>	106
Дидактичні аспекти порівняння традиційного та VR навчання анатомії людини <i>Колісник І. Л., Куліш В. П., Лупир М. В.</i>	109
Аналіз актуальних підходів до викладання на клінічних кафедрах Харківського національного медичного університету <i>Кочубей О. А., Ащеулова Т. В., Кисиленко К. В.</i>	112
Формування засад академічної доброчесності в здобувачів вищої освіти медичного профілю <i>Кравчук О. М., Карлова Т. С., Рашиді Б. Р.</i>	114
Ендокринологія як невід'ємна частина викладання клінічних освітніх компонентів <i>Кравчук Н. О., Кравчук П. П.</i>	116
З досвіду викладання медичної біології в Буковинському державному медичному університеті <i>Кривчанська М. І., Булик Р. С., Волошин В. Л.</i>	117
Гейміфікація та її роль у мотивації студентів медичних університетів <i>Лазуренко В. В., Тищенко О. М.</i>	120
Особливості інтеграції симуляційного навчання до практичних занять з хірургії <i>Лесний В. В., Лесна А. С.</i>	122
Використання латинських індексів міжнародних номенклатур у викладанні латинської мови студентам медичних ЗВО <i>Литовська О. В.</i>	124
Особливості оцінювання результатів навчання здобувачів вищої медичної освіти в умовах воєнного стану <i>Ліщук С. А., Краснікова Л. В.</i>	126
Інноваційні підходи навчання при вивченні дисципліни «Фармацевтична хімія» <i>Ложичевська Т. В.</i>	129
Значення інформальної освіти студентів-медиків в умовах воєнного часу <i>Лупир А. В., Юревич Н. О., Калашиник-Вакуленко Ю. М.</i>	132
Вища медична освіта в реаліях сьогодення <i>Лупир А. В., Яценко М. І., Дзиза А. В.</i>	133
Інтеграція штучного інтелекту в освітнє середовище підготовки майбутніх лікарів <i>Макаренко О. В., Макаренко В. І., Сілкова О. В.</i>	135
Комунікативні навички в педіатрії: запорука довіри та ефективного лікування <i>Макеєва Н. І., Дяченко М. С., Андрущенко В. В.</i>	137
Можливості та перспективи набуття практичних навичок здобувачами освіти з патоморфології під час воєнного стану <i>Марковський В. Д., Сорокіна І. В., Калужина О. В.</i>	139
Досвід упровадження медичної інформаційної системи «Helsi» в навчальний процес Харківського національного медичного університету <i>Мацько А. М., Радзішевська С. Б., Рисована Л. М.</i>	141
Формування soft skills під час викладання навчальних дисциплін на кафедрі педагогіки вищої школи та суспільних дисциплін у Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського МОЗ України <i>Машталір А. І.</i>	143
До питання про формування новітніх наскрізних змістових ліній вищої медичної освіти <i>Мещеракова І. П., Садовиченко Ю. О.</i>	145
Вплив війни на формування індивідуальної освітньої траєкторії майбутнього лікаря <i>Мирошніченко М. С., Кузнецова М. О., Бібіченко В. О.</i>	146

■ Особливості оцінювання результатів навчання здобувачів вищої медичної освіти в умовах воєнного стану

Ліщук С. А., Краснікова Л. В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Гарантування якості вищої освіти в умовах сучасності є одним з ключових завдань для забезпечення майбутнього країни. Важливим аспектом цього процесу є правильне та об'єктивне оцінювання роботи здобувачів освіти, що дозволяє визначити рівень їхніх знань, навичок і здатність застосовувати теоретичні знання на практиці. Особливо це актуально для медичних ЗВО, де якість підготовки майбутніх фахівців безпосередньо впливає на безпеку та здоров'я пацієнтів.

Пандемія COVID-19, а згодом і воєнний стан в Україні, спричинили радикальні зміни в системі освіти. Більшість закладів вищої освіти були змушені перейти на змішаний формат навчання, що вплинуло як на навчальний процес загалом, так і на форми оцінювання здобувачів освіти. Замість традиційних практичних занять, очного розбору навчального матеріалу, відпрацювання практичних навичок, використання симуляційного обладнання з наступним опитуванням та іншими формами контролю, у дистанційному форматі викладачі змушені більшою мірою використовувати онлайн тестування та проводити заліки та іспити на платформах на кшталт Moodle, Zoom, Google Meet, Microsoft Teams чи інших [1. 2].

Такий перехід хоч і вирішує питання доступності освіти в такі важкі часи, але він також породжує низку проблем, пов'язаних із забезпеченням об'єктивності, валідності та надійності оцінювання набутих знань та навичок. Особливо складним є контроль за дотриманням академічної доброчесності та об'єктивна перевірка практичних навичок, які є критично важливими для здобувачів вищої медичної освіти. Тому постає нагальна потреба в адаптації існуючих методів оцінювання та пошуку нових підходів, які дозволять забезпечити якісний контроль знань навіть за умов змішаного та дистанційного навчання.

Як би прикро це не було, але для забезпечення більш якісного онлайн оцінювання та дотримання принципів академічної доброчесності потрібно створювати більш складні умови для студентів під час складання тестів та іспитів. Тобто завдання не повинно бути ні надлегким, ні занадто складним для вирішення.

Одним з ефективних способів оцінювання є використання чітко регламентованих часових обмежень та синхронних тестувань. Наприклад, відкриття тестів для всіх здобувачів освіти в певний час

із жорсткими часовими рамками зменшує можливість обміну відповідями між ними та суттєво ускладнює можливість списування.

Крім того, використання великого набору питань для підготовки до кожного тесту, тоді як під час самого тестування використовується менша їхня частка, при цьому порядок та набір питань генеруються випадковим чином для кожного здобувача освіти, що в підсумку забезпечує індивідуалізацію тестових завдань. Це дозволяє створити ситуацію, коли навіть студенти, які працюють разом, отримують різні варіанти завдань, що знижує ймовірність шахрайства [3].

Також використання не тільки варіативних тестових питань з однією або декількома відповідями, а включення до тестів невеличких відповідей-есе з більш або менш розгорнутим обсягом, що дозволяє бачити, наскільки вільно володіє теоретичним матеріалом кожний здобувач освіти.

Дуже важливим стає використання різних методів оцінювання під час контролю, оскільки це дозволяє отримати більш комплексну й точну картину знань, навичок і компетенцій здобувачів освіти. Якщо звести оцінювання знань до постійного банального тестування з кожної теми, то дуже швидко втрачається зацікавленість самою темою, глибиною знань, розумінням окремих моментів, набуттям навичок. Усе зводиться до дуже простої схеми «здав — не здав», коли отриманих знань вистачає тільки для складання тесту.

Оцінювання практичних навичок здобувачів освіти в медичних закладах вищої освіти потребує особливої уваги, оскільки саме ці навички є основою для професійної діяльності майбутніх медиків. Теоретичні знання важливі, але ефективне застосування цих знань на практиці — ключове для забезпечення безпеки та якості медичного обслуговування.

Онлайн навчання створює серйозні труднощі для відпрацювання практичних навичок. Медична освіта вимагає безпосереднього контакту з пацієнтами, здатності виконувати медичні процедури, узгоджувати в реальних умовах. Це включає як роботу з пацієнтами, так і використання симуляційних моделей та манекенів, які дозволяють відпрацьовувати практичні навички в умовах, наближених до реальних. В умовах дистанційного навчання відсутність такого практичного досвіду може значно обмежити розвиток цих важливих умінь [4].

Симуляційні заняття та клінічні стажування є критичними для того, щоб здобувачі медичної освіти змогли набути необхідного досвіду для роботи в реальних умовах. Тому важливо знаходити ефективні шляхи інтеграції практичних компонентів у навчальний процес. Це може бути досягнуто через використання віртуальних симуляторів, онлайн-курсів з практичними елементами та моделювання клінічних ситуацій, які дають можливість розвивати навички без безпосереднього контакту з пацієнтами. Зрештою, медична освіта повинна

залишатися практично орієнтованою, тому питання розвитку та оцінювання практичних навичок є надзвичайно важливими для підготовки висококваліфікованих медичних спеціалістів [5].

Замість традиційних методів, які часто зосереджуються лише на теоретичних знаннях, сучасні підходи до оцінювання враховують різні аспекти навчання: практичні вміння, аналітичне мислення, здатність до самостійного вирішення проблем, а також комунікативні та етичні якості.

Використання різноманітних методів оцінювання, таких як тестування, ситуаційні задачі, практичні роботи, дозволяє створити більш динамічну та гнучку систему контролю, що краще відповідає вимогам професійної підготовки. Це також допомагає знизити суб'єктивність оцінки та сприяє розвитку критичного мислення в здобувачів освіти, оскільки вони отримують зворотний зв'язок не лише за результатами, а й за процесом виконання завдань.

Таким чином, використання різних методів оцінювання в умовах сучасної освіти стає ключовим елементом для забезпечення якості навчального процесу та підготовки висококваліфікованих спеціалістів, здатних ефективно працювати у своїй професії.

Перелік використаних джерел

1. Newman N. A. Coalition for medical education-A call to action: a proposition to adapt clinical medical education to meet the needs of students and other healthcare learners during COVID-19/N. A. Newman, O. M. Lattouf //J. Card. Surg. — 2020. — Vol. 1–2. DOI 10.1111/jocs.14590.
2. Скляченко Г. Дистанційна освіта під час пандемії /Г. Скляченко //Наукові записки. — 2021. — Вип. 193. — С. 439–445. DOI 10.36550/2522–4077–2021–1–193- 439-444.
3. Методики оцінювання успішності студентів під час дистанційного навчання /С. О. Дубина, Д. С. Халченко, С. В. Бондаренко, І. О. Федорова //Медична освіта. — 2022. — №2. — С. 28–32.
4. Наливайко О. Особливості оцінювання під час дистанційного навчання /О. Наливайко, К. Куцина //Наукові записки кафедри педагогіки. — 2021. — № 1 (49). — С. 35–41. URL: <https://doi.org/10.26565/2074–8167–2021–49–04>
5. Скрипник І. М. Використання дистанційних методів навчання в медичній освіті /І. М. Скрипник, Н. П. Приходько //Проблеми безперервної медичної освіти та науки. — 2020. — № 3 (39). — С. 29–32. DOI 10.31071/promedosvity2020.03.029.